

Posudek bakalářské práce vedoucí práce

Jméno studenta: Simona Suchanová

Název práce: Alternativní pojetí hudební teorie z pohledu
waldorfské pedagogiky

Vedoucí práce: PhDr. Petra Bělohlávková, Ph.D.
Oponent práce: doc. PaedDr. Hana Váňová, CSc.

Kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení (1–4)
Vymezení cíle práce a jeho naplnění	3
Náročnost tématu na teoretické znalosti	2
Náročnost tématu na praktické dovednosti	
Adekvátnost použitých metod, způsob jejich použití	3
Hloubka a správnost provedené analýzy	3
Práce s prameny a literaturou	3
Logická stavba a členění práce	1
Jazyková úroveň	1
Terminologická úroveň	2
Formální úprava a náležitosti práce	3
Vlastní přínos studenta	3
Využitelnost výsledků práce v teorii a v praxi	2

Díličí připomínky a návrhy:

- četné použití neslabičné předložky na konci řádku (str. 2, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 33, 34, 35, 36, 37, 38)
- chybná interpunkce (str. 19, 23, 28, 35 ad.);
- opakující se záměna pomlčky a rozdělovníku (str. 3, 19, 26, 27, 30, 31);
- absence uvedení metod použitých při zpracování práce, zejména srovnávací analýzy (přes opakované výzvy vedoucí práce);
- cíl práce se odklání od tématu;

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky

Waldorfské školy jsou veřejností vnímány jako jeden z alternativních typů škol, které se snaží zajistit všestranný rozvoj dítěte, především jeho individuální nadání, tvůrčí schopnosti a kreativitu. Už méně existuje v povědomí, že principy waldorfské pedagogiky vycházejí z antroposofie a myšlenek jejího zakladatele, rakouského filozofa a esoterika Rudolfa Steinera. Pokud se blíže seznámíme s koncepcí waldorfského školství, zjistíme, že antroposofická filozofie je spojovatelem všech oborů, včetně hudební výchovy. Autorka předložené práce si vzala za cíl přiblížit čtenáři waldorfské, resp. antroposofické pojetí hudební pedagogiky, konkrétně se zaměřením na hudební teorii.

Jak autorka v samém závěru práce uvádí, existují lidé, kteří antroposofii pro její kontroverzi odmítají, lidé, kteří jsou ochotni přiznat Steinerovi místo v proudu vzdělávacího vývoje, a lidé, kteří na základě zkušeností uznávají smysluplnost antroposofie a její nárok nazývat se vědou.

Ať už je osobní přístup čtenáře práce k antroposofickému pojetí světa jakýkoliv, je nutné zaujmout k antroposofii postoj: může se jednat o postoj vstřícnosti, tolerance, odmítnutí, obohacení, lhostejnosti aj. Jestliže antroposofické hypotézy vyvolávají ve čtenáři kontroverzi, nezbyvá než si srovnávací metodou ověřit, zda jsou Steinerova tvrzení v daném kontextu svým způsobem přijatelná, nebo zda se na základě objektivních rozdílů rozcházejí s realitou. Pokud se pohybujeme výhradně na (ohraničeném) poli antroposofického vnímání světa, můžeme přinejmenším zaujmout postoj nezávislého pozorovatele. Problém nastává, pokud antroposofie pomyslně překročí své hranice a bere si jako důkaz platnosti svých hypotéz mnohdy cíleně vybrané prvky či projevy, které však mají svůj základ postaven na zcela jiném systému. Takovýmto kontroverzním tématem může být např. i názvosloví, které antroposofie přejímá z klasické hudební teorie, avšak významově se s ní často zásadně rozchází. V takových případech je nutné zaujmout objektivně kritický postoj.

Prací na téma waldorfské hudební pedagogiky není v českém originále či překladu mnoho, z tohoto hlediska je bakalářská práce jistě přínosná. Práce by nabyla na své skutečné hodnotě, pokud by autorka přistoupila na možnost metodologického srovnání tradiční a antroposofické hudební teorie, právě pro výše uvedenou kontroverzi (např. tvrzení typu „Rytmičké cítění se má u dětí rozvíjet až po devátém roce jejich života.“ nebo „Akordický doprovod si zachovává svou objektivitu.“), která ke kritickému srovnání přímo vybízejí. Tohoto úkolu se však Simona Suchanová přes opakované výzvy vedoucí práce vzdala. Je to ke škodě věci; přinejmenším by závěr práce přinesl mnohem cennější informace.

Otázky pro diskuzi

- Rudolf Steiner říká, že o hudbě můžeme mluvit teprve tehdy, vzdáme-li se hudebních termínů užívaných v běžném životě (str. 20). O jaké hudební termíny se jedná? Jak si vysvětlujete používání shodné terminologie, např. názvů intervalů?
- Vysvětlíte pojem „tonální variace“ (str. 23).
- „Samotný interval slyšet nelze, slyšitelné jsou pouze dva různé tóny.“ (str. 25) Objasněte Vaše vnímání pojmu interval.
- Jako příklad tzv. kvintového prostoru uvádíte část písně Palästinalied v dórském modu. Ambitus uvedené části je sexta c^1-a^1 , finála tón d^1 (viz notový příklad). Můžete vysvětlit domnělou shodu mezi uvedeným ambitem sexty (tj. prostorem mezi dvěma hraničními tóny uvedené části písně) a tzv. kvintovým prostorem?
- Vysvětlíte termín „objektivita akordického doprovodu“ – viz „akordický doprovod, který je ale ještě oproštěn od funkčních vazeb a zachovává si tak svou objektivitu.“ (str. 29)
- Vysvětlíte tvrzení: „v melodických úsecích, v nichž se mezi tóny svírající sekundu nachází ještě jiný tón, např. u sledu tónů d, a, e, f, e, d, vnímá lidské ucho tyto „nepřímé sekundy“ (d-e, a-g) nadřazeně...“

Předložená práce splňuje podmínky kladené na bakalářskou práci, proto ji doporučuji k obhajobě.

Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta
Katedra hudební výchovy
M. Rettigové 4, 116 39 Praha 1